

DORADZAM
ODPOWIEDZIALNIE

MĘŻCZYZNA Z PRZEZIĘBIENIEM

ROZPOZNANIE, LECZENIE I PRZEGLĄD PREPARATÓW

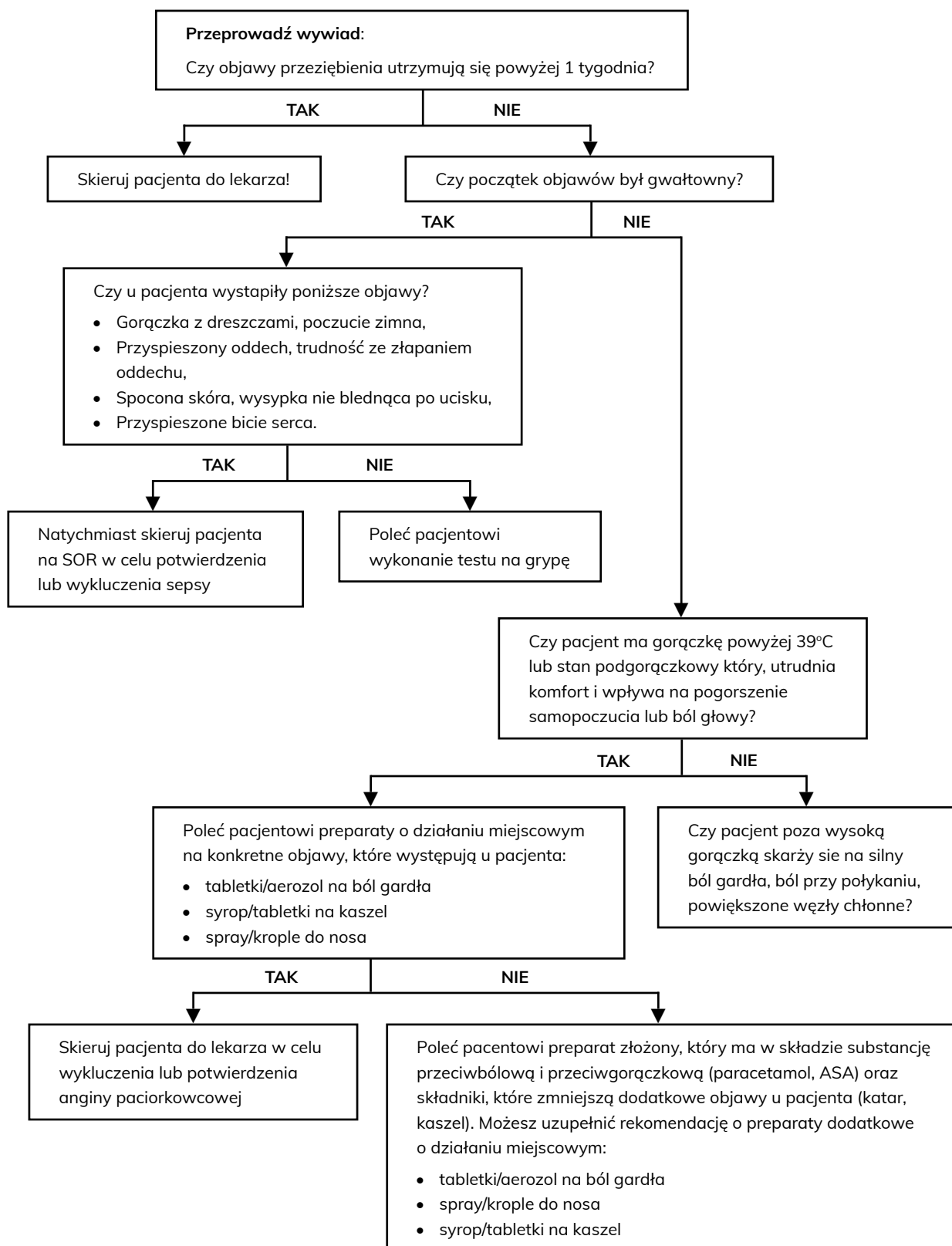
WYDANIE I 2024

Materiał przeznaczony tylko dla farmaceutów
oraz osób uprawnionych do wystawiania recept
lub prowadzących obrót produktami leczniczymi.

Spis treści

	Metryczka pacjenta	4
	Rozpoznanie	6
	Zasady doboru preparatu	9
	Algorytm postępowania w aptece	17
	Przegląd preparatów	19
	Omówienie przypadku	23
	Checklista konsultacji w aptece	25
	Test wiedzy	26
	Ulotki dla pacjentów	30

▪ Ryc. 1 Algorytm konsultacji pacjenta w aptece

- **sympatykomimetyk** – do sympatykomimetyków występujących w preparatach złożonych na przeziębienie zaliczają się fenylefryna oraz pseudoefedryna, które obkurczają naczynia krwionośne, zmniejszając dzięki temu obrzęk błony śluzowej nosa,
- **witamina C**,
- **gwajafenezyna** – klasyfikowana jako lek o działaniu wykrztuśnym i sekretolitycznym,
- **dekstrometorfan** – agonista receptorów opioidowych o działaniu przeciwkaszlowym wykorzystywany w leczeniu uporczywego, suchego kaszlu.

▪ Tabela 2. Preparaty złożone na przeziębienie

Nazwa preparatu	Składnik przeciwbólowy	Antyhistaminik	Sympatykomimetyk	Dodatkowe składniki
Apap Przeziębienie	paracetamol 650 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	witamina C 50 mg
Apap Przeziębienie Junior	paracetamol 300 mg	-	fenylefryna 4,11 mg	witamina C 20 mg
Coldrex Complex Grip	paracetamol 500 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	gwajafenezyna 200 mg
Coldrex Junior C	paracetamol 300 mg	-	fenylefryna 4,11 mg	witamina C 20 mg
Coldrex MaxGrip	paracetamol 1000 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	witamina C 40 mg
Febrisan	paracetamol 750 mg		fenylefryna 8,21 mg	witamina C 60 mg
Fervex	paracetamol 500 mg	maleinian feniraminny 25 mg	-	witamina C 200 mg
Fervex D	paracetamol 500 mg	maleinian feniraminny 25 mg	-	witamina C 200 mg
Fervex Junior	paracetamol 280 mg	maleinian feniraminny 10 mg	-	witamina C 100 mg
FluControl Hot	paracetamol 1000 mg	maleinian chlorfeniraminny 4 mg	fenylefryna 8,21 mg	-
Gripex Hot	paracetamol 650 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	witamina C 50 mg
Gripex Hot Max	paracetamol 1000 mg	-	fenylefryna 10,02 mg	witamina C 100 mg
Gripex Hot Zatoki	paracetamol 650 mg	maleinian chlorfeniraminny 4 mg	chlorowodorek pseudoefedryny 60 mg	bromowodorek dekstrometofanu 20 mg

Przegląd preparatów

Nazwa preparatu	Składnik przeciwbólowy	Antyhistaminik	Sympatykomimetyk	Dodatkowe składniki
Tantum Flu	paracetamol 600 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	-
Theraflu ExtraGRIP	paracetamol 650 mg	maleinian fenirami-ny 20 mg	fenylefryna 8,21 mg	-
Theraflu MaxGrip	paracetamol 1000 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	witamina C 70 mg
Theraflu Total Grip	paracetamol 1000 mg		fenylefryna 10,02 mg	gwajafenezyna 200 mg
Theraflu Zatoki	paracetamol 650 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	-
Vicks AntiGrip Complex	paracetamol 500 mg	-	fenylefryna 8,21 mg	gwajafenezyna 200 mg
Vicks AntiGrip Zatoki i Katar	paracetamol 650 mg	maleinian chlorfenirami-ny 4 mg	fenylefryna 8,21 mg	-
Aspirin C	ASA 400 mg			witamina C 240 mg
Aspirin C Forte	ASA 800 mg			witamina C 480 mg
Aspirin Complex Hot	ASA 500 mg		chlorowodorek pseudoefedryny 30 mg	-
Aspirin Complex Zatoki	ASA 500 mg		chlorowodorek pseudoefedryny 30 mg	
Polopiryna C	ASA 500 mg			witamina C 200 mg
Polopiryna Complex	ASA 500 mg	maleinian fenirami-ny 2 mg	fenylefryna 8,21 mg	
Ultrapiryna Plus	ASA 500 mg	-		witamina C 200 mg laktogluconian wapnia 200 mg

Oprócz tego farmaceuta może zarekomendować preparaty dodatkowe takie jak:

- woda morską izotoniczną w celu nawilżenia śluzówki nosa lub hipertoniczną w celu zmniejszenia uczucia zatkanego nosa (Marimer, Sterimar),
- preparaty na ból gardła, w postaci tabletek do ssania, aerozolu do stosowania w jamie ustnej, płynu do płukania gardła,

Checklista konsultacji w aptece

Konsultując pacjenta z objawami przeziębienia, u którego podejrzewasz gripę, wykorzystaj poniższą listę kontrolną:

- Zapytano pacjenta o objawy przeziębienia, które u niego wystąpiły
- Zapytano pacjenta od jak dawna trwają objawy oraz o ich początek (stopniowy/gwałtowny)
- Poinformowano pacjenta, że stan podgorączkowy nie jest wskazaniem do stosowania leków przeciwgorączkowych, chyba że gorączce towarzyszy wyraźny dyskomfort i złe samopoczucie
- Na podstawie wywiadu zaproponowano pacjentowi preparat złożony, który zawiera substancje o działaniu przeciwbólowym oraz przeciwgorączkowym i łagodzącym objawy kataru
- Poinformowano pacjenta, że lek może wykazywać działanie nasenne i pacjent nie powinien po nim kierować pojazdem
- Zaproponowano także pacjentowi tabletki na ból gardła o działaniu miejscowym
- Poinstruowano pacjenta jak często powinien przyjmować leki i przez jaki okres
- Poinformowano pacjenta jakie sposoby niefarmakologiczne mogą mu pomóc w złagodzeniu objawów przeziębienia
- Poinformowano pacjenta, kiedy powinien udać się do lekarza

Test wiedzy

Pytanie 1

Leki o działaniu przeciwkaszlowym działające ośrodkowo to:

- a. Kodeina, butamirat
- b. Kodeina, lewodropropizyna
- c. Dekstrometorfan, lewodropropizyna

Pytanie 2

Do leków mukolitycznych nie zaliczamy:

- a. Bromheksynę
- b. Erdosteiny
- c. Gwajafenezyny

Pytanie 3

Fenylefryna i pseudoefedryna to:

- a. Sympatykolityki
- b. Sympatykomimetyki
- c. Parasympatykomimetyki

Pytanie 4

Feniramina i chlorfeniramina są antagonistami receptorów H_1 . Ich dodatek ma za zadanie zredukowanie objawów kataru i kichania. Dodatkowo wykazują one działanie nasenne i sedatywne.

- a. Prawda
- b. Fałsz

Pytanie 5

Doustne przyjmowanie pseudoefedryny wiąże się ze zmniejszeniem ciśnienia tętniczego krwi.

- a. Prawda
- b. Fałsz

Pytanie 6

Pacjentowi, któremu objawy wskazują na infekcję wirusową gardła można polecić:

- a. Heksylorezorcynol
- b. Flurbiprofen
- c. Obie odpowiedzi poprawne

Pytanie 7

Maksymalna dawka dobową fenylefryny u osób powyżej 12 r.ż. to:

- a. 60 mg
- b. 80 mg
- c. 40 mg

Pytanie 8

Nie zaleca się rutynowego podawania leków przeciwgorączkowych w przebiegu przeziębienia, chyba że gorączce towarzyszy wyraźny dyskomfort i złe samopoczucie.

- a. Prawda
- b. Fałsz

Pytanie 9

Doustne przyjmowanie pseudoefedryny wiąże się z ryzykiem wzrostu ciśnienia tętniczego krwi po zastosowaniu leku, dlatego osobom z nadciśnieniem tętniczym kategorię nie wolno przyjmować preparatów z pseudoefedryną.

- a. Prawda
- b. Fałsz

Pytanie 10

Fenylefryna jako środek zmniejszający objawy nieżyty nosa, ma jedynie udowodnione działanie w podaniu donosowym.

- a. Prawda
- b. Fałsz

Ulotki dla pacjentów

Przeziębieni pacjenci to codzienność w każdej aptece. Pacjenci najczęściej proszą o leki na gorączkę lub inne objawy grypowe. Nie zawsze jednak tak łatwo jest odróżnić, czy na pewno jest grypa czy zwykłe przeziębienie, a może COVID-19. Pacjentowi zawsze można dodatkowo wręczyć ulotkę z informacjami, na których przekazanie nie zawsze jest czas.

- **Szczepienia przeciw grypie** – w dobie aktualnych czasów wiele pacjentów ma wątpliwość co do skuteczności, a także bezpieczeństwa szczepień. Warto im przekazać jak ważne są szczepienia oraz jak niebezpieczne mogą powikłania pogrypowe. Ulotka zawiera wszystkie najważniejszą informację, które warto przekazać pacjentowi szczególnie przed okresem wzmożonej zachorowalności na grype.
- **Przeziębienie, grypa czy COVID-19? Jak to rozpoznać?** – należy umieć odróżnić objawy, które mogą wskazywać na przeziębienie, grype lub COVID-19. Pacjenci często przychodząc z objawami przeziębienia, proszą również o testy typu combo, aby upewnić się na co dokładnie chorują. Jest to odpowiedni moment, aby wręczyć pacjentowi taką ulotkę.

